

L'última jugada d'Ibarretxe

JOAN MANUEL PERDIGÓ

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 30.05.08

Els bascos ja tenen al damunt de la taula les dues preguntes la resposta de les quals se suposa que serà vital per decidir el seu futur. I el lehendakari ja té el conflicte institucional que pretenia amb la seva particular estratègia cap a qui sap on. Un destí incert que, a aquestes altures, sembla fins i tot desconegut per al seu mateix partit, especialment per al seu actual president, Iñigo Urkullu.

El full de ruta que Ibarretxe va presentar el setembre de l'any passat, amb una consulta popular, eleccions autonòmiques, negociació entre partits i referèndum per ratificar un nou marc institucional, tot plegat en un termini de dos anys, semblava que quedaria desactivat aquesta mateixa primavera en el moment en què el lehendakari no n'aconseguís l'aprovació al Parlament basc.

Per al sector de la direcció del PNB que representa Urkullu i que intenta sortir del destret en què Ibarretxe ha ficat el partit, era indispensable que la iniciativa decaigués al Parlament al no aconseguir el suport d'EHAK, necessari per superar l'oposició de PSE i PP.

Amb la derrota parlamentària, el PNB podia encarar unes eleccions anticipades amb un canvi d'estratègia encaminat a buscar un acord --qui sap si també de govern-- amb els socialistes per revisar a l'alça l'Estatut de Gernika dins d'uns paràmetres acceptables per a la majoria dels bascos, tant els nacionalistes com els que no ho són. Si s'hagués concretat aquesta hipòtesi, el PNB hauria afrontat la nova etapa amb un

canvi de líder electoral, després que el lehendakari hagués acceptat que el seu projecte --iniciat el 2004 amb el pla Ibarretxe-- s'ha esgotat sense haver aconseguit cap canvi institucional i amb retrocessos electorals en les autonòmiques del 2005, les municipals del 2007 i les legislatives del 2008.

Era un esquema al qual Urkullu s'ha aferrat durant els últims temps, confiat que el lehendakari s'avindria a formular en la consulta la pregunta sobre el final de la violència amb una condemna a ETA que fes impossible el suport d'EHAK.

Però Ibarretxe ha tornat a sorprendre els seus. A l'eludir la condemna de la banda, el lehendakari té tots els números per aconseguir el suport interessat de l'esquerra abertzale per obrir un conflicte institucional que se saldarà sense consulta i amb la celebració d'eleccions anticipades. Uns comicis als quals el PNB no tindrà més remei que presentar-se ara amb Ibarretxe al capdavant, amb l'ànim de mantenir el repte al Govern espanyol, per a la satisfacció dels sobiranistes d'Egibar i amb la resignació cristiana d'un Urkullu disposat a immolar-se amb el partit en pro de la unitat i lamentant no haver seguit els passos del seu predecessor, Josu Jon Imaz, confortablement instal·lat al campus universitari de Harvard.